

Երևան, 12 Դեկտեմբեր, 2022

ՏԵՐՈՒԱԿԱՆ ԱՊՈՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմասպութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմասպութիւն վբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա զիս. Եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 14

ՄԱՐԴՈՑ ԶԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Անմիտ մարդիկ իրենց միվրին մէջ ըսին.

“Ասպուած չկայ”, ուստի ապականեցան եւ զգուելի արարքներու մէջ ինկան. չկայ մէկը որ բարին գործէ:

Տերը երկինքէն կը նայի մարդոց.

Գրեսնելու համար թէ կայ՝ արդեօք իմասպուն մարդ մը, որ Ասպուծոյ կը դառնայ:

Ամէնքն ալ խոփորեցան եւ մոլութեանց գիրկը ինկան. չկայ մէկը որ բարին գործէ. չկայ մէկը, ոչ իսկ մէկը:

Երբեք խելքի պիտի չգա՞ն

բոլոր անոնք՝ որոնք իմ ժողովուրդս կնուպեն, հացի պէս, եւ Տիրոջ չեն աղօթեր:

Բայց յանկարծակի՝ Տերը զիրենք ահ ու դողի պիտի մաքնէ, որովհետեւ Ասպուած արդար մարդոց հետ է:

Չարագործները աղքափին խորհուրդները կը հեգնեն, բայց Տերը ինքն է անոր ապաւէնը:

Ոհ գրեսնեի Ասպուծոյ ժողովուրդին փրկութիւնը,

որ Սիոնէն պիտի զայ:

Երբ Տերը եփ դարձնէ գերի բարուած իր ժողովուրդը,

Յակորի սերունդները պիտի ցնծան եւ ուրախանան:

ՃԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈՔ

Տեր ողորմեա, Տեր ողորմեա, Տեր ողորմեա, Տեր ողորմեա:

ՎԱԼԵՆԱՍՈՎՐՔ ԵՐՐՈՐԴՈՎԹԻՒՆ, ԱՊՈՎ ԱԺԽԱՐՀԻՄ ԽԱՊԱՊՈՎԹԻՒՆ:

Եւ ՀԻԱՆԱՊԱԳ ԲԺՇԿՈՎԹԻՒՆ, ԱՆՁԵՑԵԼՈԳ ԱՐՔԱՅՈՎԹԻՒՆ:

ԱՐԻ ՎԱՍՈՎԱՃ ՀԱՐԻՄ ՄԵԼՈԳ, ՈՐ ԱՊԱՍԵՆ ԵԱ ՆԵՂԵԼՈԳ:

ՏԵՐ ՈՂՈՐՄԵԱ, ՏԵՐ ՈՂՈՐՄԵԱ, ՅԻՍՈՍ ՓՈՒՂԻ ՄԵՂ ՈՂՈՐՄԵԱ:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աշ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի պուէ եւ ի գիշերի,
ի նսրիլ ի դան, ի զնալ ի ճանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՄԱՐԴՈՑ ԶԱՐՈՒԹԲԻՆԸ

Այնքան ճշմարիփ եւ իրաւացի է Սաղմոսին բառերը, եթի կ'ըսէ. "Անմիտ մարդիկ իրենց միտքին մէջ ըսին. Ապրուած չկայ, ուսպի ապականեցան եւ զգուելի արարքներու մէջ ինկան. չկայ մէկը որ քարին գործէ՞: Այո, այնքան ափեն, որ մարդը ոչ թէ միայն Ասպունմէ հեռու է, այլ՝ առաւել եւս եթի կը շեշքը ըսելով, թէ Ասպուած չկայ, անխուսափելի են անոր արարքները: Այլ խօսքով՝ ընելու այն ինչ որ կ'ուզէ ընել: Եթի մարդ արարածին մքքէն, սրբէն, հոգիէն կը հանենք Ասպունոյ ներկայութեան հասկացողութիւնը, զգացումն, ու մանաւանդ՝ հաշուեփուութեան զիբակցութիւնը, մարդ արարածը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ իր կիրքերով, ցանկութիւններով ու բնազդով ապրող, շարժող արարած: Մտքին եկածը, սրբին ուզածը ընելու եւ իր կիրքերն ու բնազդը զիհացնելու համար: Երկրորդ, Դաւիթ յսփակօրէն ցոյց կու փայ, որ անմիտ մարդը ոչ թէ միայն իր մքքին մէջ կ'ըսէ որ Ասպուած չկայ, այլ նաև՝ իր սրբին մէջ ըսել կը նշանակէ, ընդհանրապէս զԱսպուած հեռացնել, որ կապ ունի բարոյական հասկացողութեան: Ցովհաննես Առաքեալի Աւելքարանին մէջ, այս երեւոյթին Քրիստոս այսպէս կարպայայքուի ըսելով. 'Ով որ չարիք կը գործէ, կ'արդէ լոյսը եւ լոյսին չի գալ, որպէսզի իր գործերը յայգնի ըլլան': Այս պարագային, յսփակ է, որ Ասպուած չկայ ըսող մարդը, այն մարդն է որ չարիք կը գործէ, եւ հեփեւաբար իր սրբին, մքքին մէջ չարութիւն է որ կայ: Խոկ Ասպունոյ փնտռածը, որպէս կայ արդեօք մէկը, որ դԱսպուած փնտռէ, այնպէս ինչպէս անառակ որդիին պարագային, եկը դառնալու իր հօրը գունը: Ասպունոյ փնտռածը իմացական հասկացողութեամբ չէ, այլ որքան՝ բարոյական ու հոգեւոր:

Եթէ մարդը իր սրբին մէջ կ'ըսէ Ասպուած չկայ, ապա՝ Ասպուած վերէն կը նայի մարդուն: Այնպէս չէ որ Ասպուած երես դարձնէ, այլ ընդհակառակը, Ասպուած մնայուն ապաստմի մէջ է, որ արդեօք այս նոյն մարդը եթի վերադառնալու: Շահ թէ ինչու եթի հասաւ պահը, յարմար ժամանակը՝ Ասպուած իր միածին դրկեց աշխարհ, որպէսզի ով որ Անոր հաւափ չկորսուի, հապա յափեկնական կեանք ունենայ: Բայց յսփակ է, որ մարդը ինք ի վիճակի չէ զԱսպուած փնտռելու: Անոր համար է որ Քրիստոս պիտի ըսէ. Եթէ Հայրս ծեզ չկանչէ, դուք չէք կրնար ինծի գալ, եւ առանց ինծի չէք կրնար Հօրս երթավ": Շահ անոր համար է որ Ասպուած ալ կը գեսնէ որ մէկ իսկ հոգի չկայ, որ Ասպունոյ վերադառնայ, ամէնքն ալ խովորեցան ու մոլորութեանց գիրքը ինկան: Դաւիթը յսփակօրէն ցոյց կու փայ, որ բոլորն ալ խովորեցան, այնպէս չէ որ քանի մը հոգիներ կան, որ բարիք կընեն, եւ կարծէք Ասպուած ալ զանոնք չէ գեսնած կամ չի կրնար գեսնել: Ընդհակառակը Ասպուած ամէն ինչ ալ կը գեսնէ, բայց հարցը կը կայանայ անով, որ բարիք գործելը կընլայ այն ափեն եթի Ասպունոյ հոգինը է որ կ'առաջնորդուինք: Անոր համար է որ Քրիստոս առիթով մը մեծահարուսպ երիփադարդին պիտի ըսեր, ինչու զիս բարի կ'անուանես, որովհետեւ Ասպուած միայն բարի է:

Շահ այս երեւոյթը պարզող հափուած մըն է մեր այսօրուան հափուածը Սաղմոս 14ը: Սիրելիներ, մենք յաճախ ունինք, կամ կ'ունենանք այնպիսի փափառութիւն մը, որ Ասպուածաշունչ Մաքեանը կ'ընդունինք որպէս սուրբ ու սրբազն գիրք: Ճիշդ է. սուրբ ու սրբազն գիրք է, Ասպունոյ փրկութեան ծրագիրը ներկայացնող գիրք է: Միւս կողմէ, նաև, Ասպուածաշունչը մարդը իր ամբողջ մքածողութեամբ պարկերացնող գիրք է, որուն համար է, որ նաև այդ փրկութեան ծրագիրը կայ: Անկեալ մարդը, մեղքի մէջ ինկած մարդը, ապականած ու զգուելի արարքներու մէջ եղող մարդը, որ կարիքը ունի փրկութեան: Ուսպի, Ասպուածաշունչ Մաքեանը մեզի կը ներակայացնէ մարդը իր խոկութեամբ, այնպէս ինչպէս որ կայ: Այս բոլորի պագեճառը մարդուս անմիութիւնն է, մարդը Ասպունմէ հեռու ըլլալու հանգամանքն է, որ զինք կ'առաջնորդէ դէպի անդունդ:

Շահ այսպիսի կացութեան մէջ նաև կ'ապրի Ասպունոյ մարդը, Ասպունոյ ժողովուրդը: Կ'ապրի այնպիսի վիճակի մը մէջ ուր Ասպուած չկայ ըսող մարդը Ասպունոյ ժողովուրդը կ'ուփէ հացի պէս: Յաճախ այնպիսի փափառութիւն ունինք, որ այսպիսի մարդիկ կը մնան անպարիժ, նաև Ասպուած կարծէք անգեսած է իր ժողովուրդը, բայց այսօրուան հափուածը յստակօրէն ցոյց կու փայ, թէ այդպէս չէ պարագան, հապա յանկարծակի՝ *Տէրը գիրենք ահ ու դողի պիտի մարնէ, որովհետեւ Ասպուած արդար մարդոց հետ է*: Որքան ալ զօրաւոր կը թուին, սակայն խորքին մէջ ահ ու դողի պիտի մարնուին: Յիշենք Նարու գործնուսոր թագաւորը, ու անոր գեսնած երազը, եթի արթնցած փազմապած: Թագաւոր մը, որ ամբողջ ժողովուրդները սարսափեցուցած էր, յանկարծ ինչ խարահեցաւ, ինչպիսի երգ մըն էր, որ փազմապեցաւ: Ի վերջոյ, Դաւիթ հեռուի պարկերով, գալիքի կապարումով կը ներկայացնէ Ասպունոյ պարտասպած փրկութիւնը, որ պիտի կարապարուի ու իրականանայ Յիսուս Քրիստոսով: